

**VLAAMSE COMMISSIE
ONROEREND ERFGOED**

Herman Teirlinckgebouw
Havenlaan 88, bus 23
1000 Brussel

Aan de heer Geert Bourgeois
Minister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Buitenlands Beleid
en Onroerend Erfgoed
Martelaarsplein 19
1000 Brussel

uw bericht van
14 juni 2018

uw kenmerk

ons kenmerk
VCOE – 2018 050

bijlagen
/

vragen naar / e-mail
Tinka Lembrechts
tinka.lembrechts@vlaanderen.be

telefoonnummer
02/553 84 25

Datum
5 juli 2018

Betreft: Adviesvraag voorlopige bescherming Antwerpen Résidence Prince Albert

Geachte,

De Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed ontving op 14 juni 2018 uw adviesvraag over de voorlopige bescherming als monument van de Résidence Prince Albert met achterliggende tuin, gelegen Prins Albertlei 22 te Antwerpen. Aan het te beschermen monument wordt een stedenbouwkundige en architecturale waarde toegekend.

De commissie stelt vast dat voorliggende bescherming een dubbele aanleiding kent. Enerzijds werd door de syndicus van het appartementsgebouw een ad hoc-vraag gesteld voor een bescherming van de lift. Anderzijds kadert de bescherming in het beleidsthema '20ste-eeuwse architectuur in Antwerpen'. Het inhoudelijk dossier geeft enige duiding bij dit thema en stelt: *"Op de 'longlist' stonden enkele werken van Nachman Kaplansky en Léon Stynen waardoor hun oeuvre werd geselecteerd voor een gedegen screening op beschermingswaardige werken. Nachman Kaplansky is één van de meest representatieve architecten van het modernisme tijdens het interbellum. Het feit dat Kaplansky quasi al zijn opdrachten gerealiseerd heeft in Antwerpen en deelgemeenten, liet toe om binnen het vooropgestelde thema een volledige evaluatie en representatieve selectie te maken. Bijzonder aan zijn oeuvre is dat het balanceert tussen diverse tendensen binnen het modernisme."* De commissie beaamt dat Nachman Kaplansky behoort tot de belangrijkste vertegenwoordigers van het modernisme in België. Het is positief dat zijn oeuvre uitgebreid werd gescreend en dat een representatieve selectie voor bescherming wordt voorgedragen.

Wat de Résidence Prince Albert betreft, meent de commissie dat het appartementsgebouw ondanks aanpassingen aan exterieur en interieur nog voldoende erfgoedkenmerken bewaart om een bescherming te rechtvaardigen. De afbakening van het gehele perceel in functie van het zicht op de

kwalitatieve achtergevel is positief. De commissie ondersteunt aldus de bescherming (artikel 1 MB) en erkent de stedenbouwkundige en architecturale waarde. Het is positief dat deze uitgebreid worden beschreven (artikel 2 MB).

Wat de beheersvisie (artikel 3 MB) betreft, is het positief dat deze aandacht heeft voor de herwaardering, uniformiteit en harmonie van de beeldbepalende elementen. De commissie kan de beheersdoelstellingen ondersteunen. Met betrekking tot doelstellingen 3° en 6° merkt de commissie wel op dat de originele bouwplannen, zoals opgenomen in de documentatiebijlage, niet goed leesbaar zijn. Opdat deze voor het toekomstig beheer als uitgangspunt kunnen gelden, is een beter leesbare versie wenselijk. Met betrekking tot doelstelling 6°, waarin o.a. het behoud van de oorspronkelijke configuratie en aankleding van de lift wordt vooropgesteld, wijst de commissie er op dat art deco-liften een meerwaarde bieden aan het Antwerpse patrimonium omdat ze onlosmakelijk verbonden zijn met de historische gebouwen waarin ze zich bevinden. Deze liften moeten volgens de commissie wel aangepast kunnen worden aan de huidige wetgeving. Dat dit kan met behoud van hun authenticiteit werd reeds bewezen door de Brusselse liftrestaurateur Paul Mariën die in 2012 de erfgoedprijs van de gemeente Schaarbeek won voor de aanpassing van de art deco-lift in de Résidence Albert I. De commissie vraagt dit aldus expliciet mogelijk te maken.

Op basis van bovenstaande argumentatie en opmerkingen geeft de commissie een gunstig advies voor de voorlopige bescherming als monument van de Résidence Prince Albert in Antwerpen.

Namens de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed,
Met vriendelijke groeten,

Michiel Deweydt
voorzitter